

D ů v o d y:

Napadený kárný nález právem shledává ve zjištěném jednání obviněného skutkovou povahu kárného přečinu poškození cti a vážnosti stavu. Bylo zjištěno, že obviněný najal osobně od Emmy R-ové od 1. října 1924 byt pro svou advokátní kancelář o 2 místnostech s před-síní s použitím telefonu v nejživější části města a vysoké nájemné s ní smluvil a po celý rok je i platil, a teprve, když 14. října 1925 podala pronajímatelka bytu žádost o soudní svolení k výpovědi obviněného z bytu, při výslechu o důvodu výpovědním dne 22. října 1925, projeviv souhlas s vyklizením bytu do 1. listopadu 1925, učinil zároveň návrh, by spisy byly postoupeny státnímu zastupitelství pro podezření proti Emě R-ové z bytové lichvy. Posuzuje-li se čin obviněného v této časové i skutkové spojitosti, má v sobě známky jisté záludnosti, jež kárný soud odvolací shledává právě v tom, že obviněný učinil trestní oznámení na pronajímatelku bytu až, když nájemní poměr s ní zrušil, kdežto do té doby smluvené podnájemné, — ač jeho nepřiměřenost byla patrnou a snadno zjištělnou, — platil a nepokusil se ani zkoumati, zda jest v rozporu se zákonem o stíhání bytové lichvy (ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.). Zjištěný způsob chování se a jednání obviněného jako advokáta byl již o sobě s to, by vzbudil u stran i u soudu, věc projednávajícího, dojem nedůstojného jednání a podryl úctu a důvěru ve stav advokátní, které má advokát podle § 10 odst. 2 adv. ř. za všech okolností chrániti. Obviněný nemůže svůj čin omluviti ani všeobecným předpisem § 86 tr. ř., opravňujícím ho k trestnímu oznámení, ani svým zvláštním cítěním pro právo a spravedlnost, an sám nájemní smlouvu ujednal a její trestnost teprve tenkrát uplatnil, když z poměru nájemního vystoupil, ač, jak bylo již shora řečeno, mohl se snadno o přemrštěném podnájemném přesvědčiti. Nemá proto významu jeho tvrzení, že přemrštěnost činže zjistil až po dané mu výpovědi z bytu, což nasvědčuje právě jen tomu, že dříve mu nebylo vysoká činže důvodem, by její oprávněnost zkoumal a zjišťoval. Učinil-li obviněný za okolností právě vyličených teprve v nájemním řízení návrh na postoupení spisů státnímu zastupitelství k případnému stíhání druhé smluvní strany pro bytovou lichvu, shledal napadený nález právem v jeho postupu a jednání skutkovou povahu přečinu poškození cti a vážnosti stavu a odvolání není opodstatněno ani, pokud činí výtku neúplnosti jednacímú protokolu, ježto okolnosti, jichž se dovolává, nemá kárný soud odvolací za důležité pro rozhodnutí.

Čís. 116 dis.

Jde o podvojně zastupování (§ 10 adv. ř.), zastupuje-li advokát ve vyrovnacím řízení i vyrovnacího dlužníka i vyrovnacího věřitele.

Nesrovnává se se ctí a vážností stavu, by se advokát ve věcech jeho oboru (§ 1299 obč. zák.) dával poučovati agentem, třebas úředně ustanoveným.

Jde o přečin porušení povinností povolání i o zlehčení cti a vážnosti stavu, nedbal-li advokát resoluce valné hromady moravské advokátní komory, zakazující zástupci vyrovnacího dlužníka nabízet se vyrovnáním věřitelům k bezplatnému zastupování.

(Rozh. ze dne 25. června 1930, Ds II 2/30.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie vyhověl po neveřejném ústním líčení odvolání vrchního prokurátora a zástupce mor. advokátní komory do nálezu kárné rady mor. advok. komory v Brně ze dne 8. června 1929, jímž byl obviněný uznán vinným přečinem porušení povinností povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu, a uznal obviněného vinným přečinem porušení povinností povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu, jehož se dopustil i tím, že se v dopisech vypracovaných agentem Viktorem W-em, jež byly označeny jeho kancelářským razítkem a zkráceným podpisem, domáhal udělení plné moci a nabízel se věřitelům k bezplatnému zastupování. Odvolání obviněného co do viny nevyhověl.

Důvody:

Vrchní prokurátor i zástupce moravské advokátní komory podali odvolání z nálezu kárné rady, pokud jím byl obviněný osvobozen z obvinění pro porušení povinností povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu, jehož se dopustil tím, že se v dopisech vypracovaných agentem Viktorem W-em, jež byly označeny jeho kancelářským razítkem a zkráceným podpisem, domáhal udělení plné moci a nabízel se věřitelům k bezplatnému zastupování. Kdežto odvolání vrchního prokurátora usiluje o změnu nálezu potud, by byl i v tomto činu uznán přečin porušení povinností povolání, vytýká zástupce advokátní komory, že se obviněný dopustil tímto činem i přečinu porušení povinností povolání, i přečinu zlehčení cti a vážnosti stavu. Přisvědčiti jest oběma odvolatelům v tom i v onom směru. Jest zjištěno, že resoluce, na níž se usnesla valná hromada moravské advokátní komory ze dne 26. listopadu 1922, zněla tak, že valná hromada prohlašuje za nepřipustné, by advokáti zastupující dlužníka, ohledně něhož bylo zahájeno vyrovnací řízení, zastupovali současně některého věřitele ve vyrovnacím řízení a by se zástupce takového dlužníka nabízel věřitelům k bezplatnému zastupování ve vyrovnacím řízení. Čin, jehož se obviněný dopustil, naplňuje skutkovou podstatu toho, co resoluce zakazuje v poslední větě členům advokátní komory, by se totiž nenabízeli věřitelům dlužníka, ohledně něhož bylo zahájeno vyrovnací řízení, k bezplatnému zastupování v tomto řízení. Je-li resoluce plenární schůze závaznou pro všechny členy, jak napadený nález na jiném místě v důvodech vyslovil a proti čemuž se obviněný ani nebránil, a závaznost její naopak, jak vyplývá z jeho odvolání, uznává, vytýkají obě odvolání právem, že obviněný neměl býti zproštěn po té stránce z kárného přečinu jemu za vinu kladeného. Neboť oním činem prohřešil se obviněný proti

resoluci ho zavazující, což stačí pro posouzení otázky viny, ano není k trestnosti zapotřebí ani, by si advokát hleděl snad dělati jméno a získati si nové klienty, a nemůže advokáta omluviti ani, že se nabízel věřitelům k bezplatnému zastupování jen v zájmu dlužníka. Toto prohřešení se proti resoluci jest nejen porušením povinnosti povolání, nýbrž i zlehčení cti a vážnosti stavu, ano nabízení se k bezplatnému zastupování jest i činem advokátního stavu nedůstojným a proti ostatním advokátům i nekolegiálním a vybočujícím z mezí bezelstnosti a poctivosti (§ 10 odst. 2 adv. ř.), kteréžto vlastnosti mají býti advokátu vodítkem v jeho chování. Vina obviněného jest dána nejen s hlediska objektivního, nýbrž i po subjektivní stránce. Co se toho týče, vyslovil nejvyšší soud již v jiných případech (sb. n. s. tr. čís. 95 a 101 dis.), že pro subjektivní zodpovědnost s hlediska kárných předpisů stačí, prokáže-li se nedbalost obviněného a že proto podstata přečinu porušení povinnosti povolání a poškození cti a vážnosti stavu nevyžaduje k trestnosti zlý úmysl. Že tu jest nedbalost obviněného, vysvítá z jeho vlastního zodpovídání. V odvolání a v obraně obviněný uvedl, že předsevzal jednání proto, že uvěřil Viktoru W-ovi, úředně oprávněnému jednateli pro věci vyrovnací, nevěda o usnesení advokátní komory, že by však byl od něho upustil, kdyby si byl vědom onoho usnesení. Leč v tom právě jest spatřovati nedbalost obviněného, když jako zkušený právník (sám udává, že ztrávil 35 let ve službách spravedlnosti), uvěřil ve věcech svého oboru tomu, o čem ho »poučil« obyčejný jednatel, a nepřeptal se na věc především zkušenějších advokátů-kolegů, jak učinil, ovšem pozdě, když se již o věci dověděla kárná rada.

Obviněný hájí názor, že nelze spatřovati ani po stránce objektivní ani po stránce subjektivní skutkovou podstatu přečinu porušení povinnosti povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu v činu, jemu ve výroku nálezu pod 1. za vinu kladeném. Vývody, jimiž obviněný doličuje odvolání po této stránce, neobstojí. Kárná rada vyslovila v nálezu, že se obviněný dopustil přečinu porušení povinnosti povolání, po případě i zlehčení cti a vážnosti stavu již tím, že se prohřešil činem jemu za vinu kladeným proti resoluci, usnesené v plenární schůzi moravské advokátní komory ze dne 26. listopadu 1922, která je pro všechny její členy závaznou a kterou byla vyslovena zásadní nepřipustnost současného zastupování dlužníka, o jehož jmění bylo zahájeno vyrovnací řízení, a zároveň některého z věřitelů týmž advokátem. Že je názor kárné rady po této stránce nesprávný, odvolatel ani netvrdí. Nemohla by proto již z toho důvodu obstáti výtku odvolatelova, že není po objektivní stránce dána podstata přečinu za vinu mu kladeného. Leč odvolatel nemá pravdu ani, pokud napadá nálezu jako nesprávný pro jeho názor v otázce, zda jest v činu obviněného podstata přečinu podvojného zastupování podle § 10 adv. ř. Aby se vystihla pravá podstata pojmu podvojného zastupování, jest přihlížeti bez ohledu na onu resoluci k celému doslovu prvního odstavce § 10 adv. ř., nejen k obsahu jeho druhé věty, s kteréhožto hlediska posuzuje věc odvolatel. Podle smyslu tohoto ustanovení jde o podvojně zastupování i když advokát ve vyrovnacím řízení zastupuje i vy-

rovnacího dlužníka i některého z vyrovnacích věřitelů, neboť zájmy těchto účastníků vyrovnacího řízení nejsou totožné, nýbrž protichůdné tak, jako jest tomu u stran rozepře. Třebaže je snahou účastníků vyrovnacího řízení, by se raději docílilo vyrovnání, než by došlo k úpadku, přece se rozcházejí jejich snahy v tom, což je rozhodujícím, zda má býti přijata dlužníková nabídka věřitelstvem. Neboť, kdežto snaha dlužníková jest rázu sestupného, pokud tomu nebrání ustanovení o zákonné nejnižší kvotě (§ 3 odst. 2 vyr. ř.), jest naopak snaha věřitelů rázu vzestupného, docíliti co nejvyšší možné kvoty podle majetkového stavu dlužníka, který se nezjišťuje přesně jako v úpadku, nýbrž jen sumárně. A právě tato různost zájmů v rozhodující otázce, zda bude vyrovnání přijato, či nikoli, zabraňuje, by mohl advokát, kdyby zastupoval ve vyrovnacím řízení i dlužníka i vyrovnacího věřitele, dostáti proti oběma povinnostem, uložené mu v § 9 adv. ř. Tato povinnost přímo zakazuje advokátovi, by nezastupoval pro různost zájmů v řízení tom současně i dlužníka i věřitele. Nedbá-li advokát tohoto zákazu, prohřešuje se proti ustanovení § 10 adv. ř. To vystihla správně i advokátní komora jako orgán, kterému náleží podle § 23 adv. ř., by přihlížel k povinnostem advokátského stavu, a usnesla se proto v plenární schůzi na oné resoluci. Nedovolený ráz činu obviněného nemohl býti setřen ani tím, že obviněný, jak se hájí, měl vědomost o tom, že plné moci neorganizovaných věřitelů nebudou míti význam pro výsledek rozhodnutí o výši kvoty, ani tím, že obviněný ve výzvě na věřitele je upozornil, že je právním zástupcem dlužnice. Neboť ani tu nebyl obviněný proti věřitelům, jichž zastupování převzal, zproštěn povinnosti § 9 adv. ř., kteréžto povinnosti nemohl však řádně dostáti právě proto, že byl již právním zástupcem dlužnice. Čin obviněného zakládá nejen skutkovou podstatu přečinu porušení povinnosti povolání, nýbrž i přečinu zlehčení cti a vážnosti stavu. Neboť podle § 10 odst. 2 adv. ř. jest advokát povinen zachovávat čest a vážnost svého stavu bezelstností a poctivostí ve svém chování. Že v činu obviněného nelze spatřovati chování, jež se vyžaduje na advokátu v § 10 odst. 2 adv. ř., jest patrné již z povahy věci. Nelze tvrditi ani, že jest nález pochybený po subjektivní stránce. Mylný jest názor obviněného, že skutková podstata oněch přečinů vyžaduje po subjektivní stránce zlý úmysl. Stačí odvolatele poukázati na to, co bylo v tomto směru již shora řečeno. Pokud jde o odsuzující nález kárné rady pod 2) uvedený, omezuje se odvolání obviněného jen na tvrzení, že není závadným, že vyjednával s agentem Viktorem W-em, ano šlo o úředně oprávněného jednatele ve věcech vyrovnacích, ani, že dal se jím poučiti, ano prý jest to obvyklé ve vyrovnacím řízení, ani, že ponechal mu zhotovení výzvy k věřitelům a její rozeslání, ano šlo o mechanickou práci. Jest proto obviněnému odpověděti jen v mezích jeho výtek. Obviněný se marně pokouší zmírniti svými vývody nepříznivý dojem, který zanechává po té stránce jeho chování, zjištěné na základě jeho vlastní obrany. Všim tím, co se obviněnému klade za vinu v napadeném nálezu pod 2), porušil i povinnost v § 9 adv. ř. jemu uloženou, by svědomitě hájil zájmy své strany a by užil k obhájení prostředků, které nejsou na odpor svědomí

a zákonům, i vážnost a čest svého stavu. Vždyť, jak správně uvádí napadený nález, nesrovnává se se ctí a vážností stavu, by advokát ve věcech týkajících se jeho oboru, pro které platí za odborníka (§ 1299 obč. zák.), vyjednával k vůli poučení s agentem třebaš úředně ustanoveným a dal se jím dokonce poučovati a svěřil mu i určité výkonu toho způsobu, jak bylo zjištěno. Za tohoto stavu věci jest pro posouzení viny obviněného bez významu, zda mu byl Viktor W., jak odvolání tvrdí, doporučen advokátem Dr A-em, a že obviněný předložil plné moci věřitelů veřejně před soudcem řídícím jednání a před advokáty jednání přítomnými, najmě před zástupcem advokátní komory Dr. V-ým. Odvolání obviněného co do viny není důvodné a nemohlo mu býti vyhověno.

Čís. 117 dis.

Jde o přečin zlehčení cti a vážnosti stavu, urazil-li advokát svého klienta v dopise a uzavřel-li s ním smlouvu, že mu bude účtovat v obyčejných saldovkách pro případ, že pohledávka nebude vydobyta, jen hotová vydání.

(Rozh. ze dne 25. června 1930, Ds II 4/30).

K á r n á r a d a moravské advokátní komory uznala obviněného vinným přečinem zlehčení cti a vážnosti stavu, jehož se dopustil tím, že v korespondenci se svým klientem Adolfem O-em v M. O., najmě v dopisu ze dne 17. září 1927 použil urážlivých výrazů a, že převzav zastupování Adolfa O-a v M. O. s ním předem ujednal, že se při vymáhání pohledávek spokojí v případech bezvýsledných jen s náhradou hotových vydání a s hrazením jen určitého penize za režii.

D ů v o d y :

Kárná rada pokládá na základě oznámení Adolfa O-a, předložené korespondence s Adolfem O-em, najmě dopisu obviněného ze dne 17./9. 1927 a jeho vyjádření, že zastupoval Adolfa O-a v různých věcech, najmě i ve sporu a manželů U-ových, a že vedl také proti nim exekuci a že došlo mezi Adolfem O. a obviněným k nedorozumění o pokračování v exekuci a že pak došlo mezi oběma k výměně názorů v dopisech a že obviněný končil svůj dopis v této věci ze dne 17. září 1927, zaslaný Adolfu O-ovi těmito slovy: »Váš tón odmítám a divím se, že se Vám líbí psátí způsobem, za který by se styděl obyčejný dřevařský pacholek«. Kárná rada uznává sice, že obviněný mohl býti vyřizováním věci proti manželům U-ovým s Adolfem O-em pro způsob jeho dopisování a pro různé narážky uveden do rozčilení, avšak dospěla k přesvědčení, že obviněný byl povinen v korespondenci se svým klientem zachovati vždy slušný tón a nesměl se dáti strhnouti k tomu, by svého klienta v dopise urážel. Kárná rada shledala v tom, že obviněný končil jeden z dopisů oněmi slovy, které byly hrubou urážkou jeho klienta Adolfa O-a, přečin